

mene i UfR 1965, side 293 H, og UfR 1986, side 898 H (HT-dommen).

I en kommentar til den førstnævnte dom anfører højesteretsdommer H. Schaumburg bl.a., at skal en almindelig lighedsgrundsætning »overhovedet ud fra »grundlovens ånd« eller demokratiske principper kunne hævdes som retsgrundlag for tilsidesættelse af en lov (og dermed som en uskreven bestanddel af vor grundlov), måtte det formentlig dreje sig om klare tilfælde af grov og vilkårlig forskelsbehandling af borgerne«, jf. UfR 1965 B, side 244.

I en kommentar til HT-dommen anfører højesteretsdommer Erik Riis bl.a., at det »vist [er] yderst tvivlsomt, om der med forfatningsmæssig gyldighed kan opstilles et almindeligt diskriminationsforbud«, jf. UfR 1987 B, side 53.

5.5.2. Om baggrunden for ved lov at bringe de fremtidige tilskud til netop Tvindskolerne til ophør fremgår det, at Undervisningsministeriet bl.a. i lyset af Rigsrevisionens undersøgelse ikke har tillid til, at de pågældende skoler i fremtiden vil leve op til lovens krav.

I hvert fald under disse omstændigheder finder Justitsministeriet at måtte lægge til grund, at der – selv om der i et vist begrænset omfang måtte antages at gælde en almindelig, uskreven lighedsgrundsætning for lovgivningsmagten – ikke er tale om et sådant klart tilfælde af »grov og vilkårlig forskelsbehandling«, som efter højesteretsdommer H. Schaumburg ovennævnte artikel eventuelt måtte anses for retsstridigt også for lovgivningsmagten. Det bemærkes herved, at der er tale om en økonomisk tilskudsordning, hvor lovgivningsmagtens frihed til at bestemme, hvem der skal nyde godt af ordningen, og hvem der ikke skal, må antages at være særlig vid.

#### 5.6. Forholdet til art. 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Der er endelig rejst spørgsmål om, hvorvidt de nævte bestemmelser i lovforslaget er forenelige med art. 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Det er således bl.a. gjort gældende, at Tvindskolerne afskæres fra at få prøvet Undervisningsministeriets vurdering af forholdene ved skolerne i forhold til den gældende lovgivning ved de danske domstole.

Som det fremgår af det under pkt. 4 anførte, regulerer lovforslaget imidlertid alene fremtidi-

ge forhold for de pågældende skoler. Det foreslås som nævnt, at der efter den 31. december 1996 ikke ydes tilskud til skoler, der har været tilknyttet Skolesamvirket Tvind. Indtil denne dato har skolerne et retskrav på udbetaling af tilskud. Der er således ikke tale om, at lovforslaget griber ind over for allerede udbetalte eller tilsikrede tilskud i 1996. Derudover indeholder lovforslaget en række præciseringer af kravene fremover til de selvejende uddannelsesinstitutioner.

Efter art. 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention har enhver ret til en retfærdig og offentlig rettergang for en uafhængig og upartisk domstol, når der skal træffes afgørelse enten i en strid om borgerens borgerlige rettigheder og forpligtelser eller angående en mod borgeren rettet anklage for en forbrydelse. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i dommen Golder, Samlingen af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols Afgørelser nr. 18 (EMD 18), fastslået, at bestemmelsen skal fortolkes således, at den i forhold til de retsforhold, den vedrører – afgørelser af borgerlige rettigheder og forpligtelser samt anklager for en forbrydelse – hjemler en ret til at få retsforholdet indbragt for og endeligt afgjort af en domstol. Bestemmelsen forpligter således de nationale lovgivninger til at give mulighed for, at afgørelsen af civile retstvister og straffesager kan indbringes for domstolsorganer, jf. Peer Lorentzen m.fl., Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (1994), side 142.

Den foreslåede lov ændrer ikke ved skolerens adgang til efter grundlovens § 63 at indbringe sager for domstolene om Undervisningsministeriets afgørelser om tilskud og godkendelse af de pågældende skoler, der vedrører fortolkningen og anvendelsen af den nugældende lovgivning om disse skoler. Loven er heller ikke til hinder for, at de berørte skoler anlægger en retssag ved domstolene, hvori det gøres gældende, at loven er uforenelig med grundloven, herunder bestemmelsen i § 3.

På den baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at det fremsatte lovforslag ikke strider mod art. 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

## 6. Afsluttende bemærkninger

Der er over for Justitsministeriet rejst spørgsmål om, hvorvidt bestemmelserne i §§